

Jak wejście do strefy euro wpłynęłoby na konkurencyjność polskiej gospodarki?

Andrzej Sławiński, Szkoła Główna Handlowa

1.

Kryzys w strefie euro

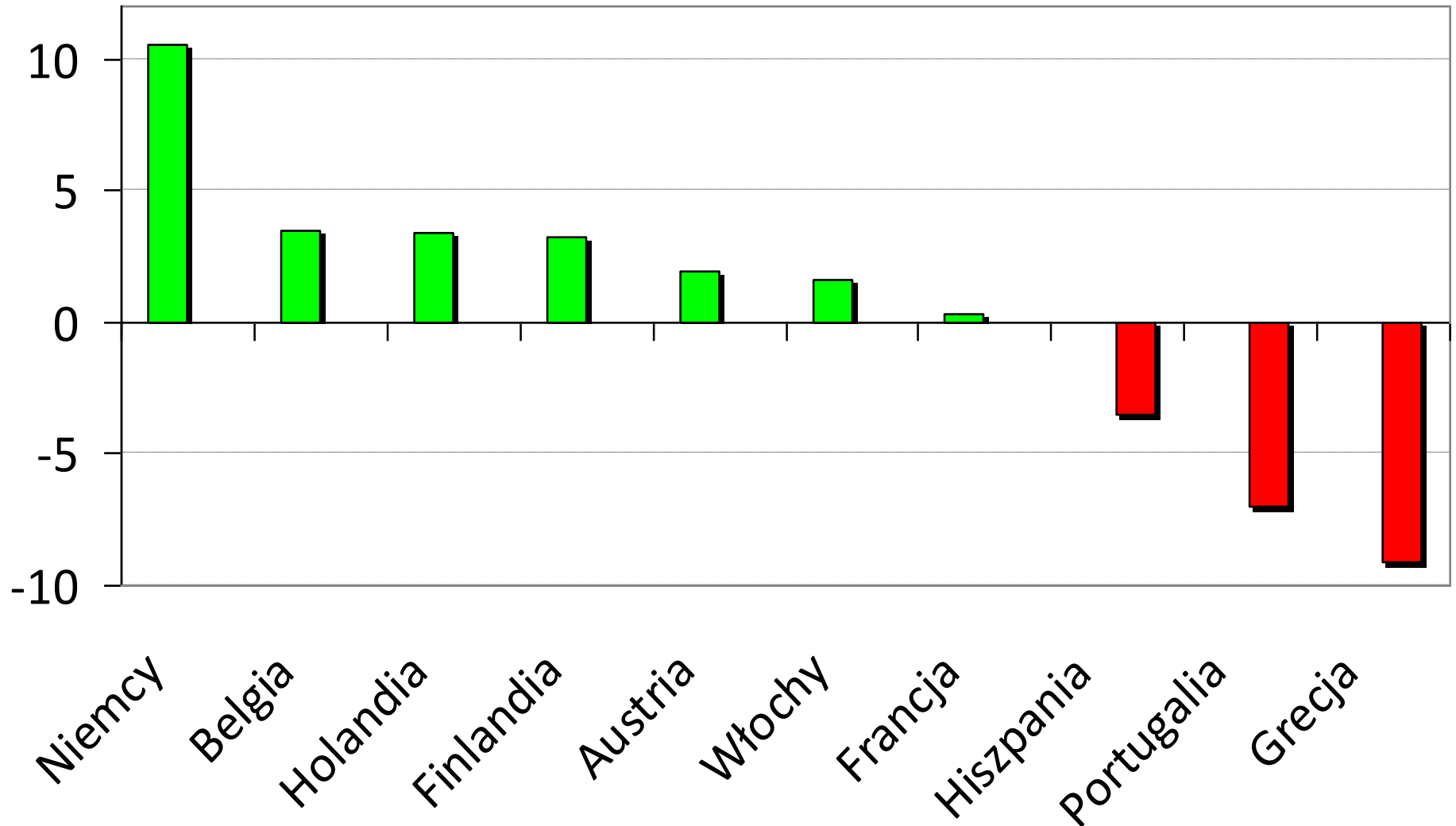
Przyczyny obecnego kryzysu

- Brak koordynacji tempa wzrostu płac, co doprowadziło do utraty konkurencyjności GIIPS wobec Niemiec
- Niestabilne boomy kredytowe (finansowane przy wykorzystaniu krótkoterminowego zagranicznego finansowania hurtowego) spowodowały trwający do dzisiaj kryzys bankowy.
- W początkowej fazie kryzysu w strefie euro brak było instytucji mogących go złagodzić
- Obecnie: Asymetria rozłożenia kosztów dostosowań

Jakie **oczekiwania** wpłynęły na decyzję o utworzeniu strefy euro i jej kształt instytucjonalny

Eksport netto nowoczesnych przemysłów (2008, % of PKB).

*Trading myths: Addressing misconceptions about trade, jobs, and competitiveness,
Mc Kinsey Global Institute, 2012*

Dlaczego popierano tworzenie **wielkich** pan-europejskich **banków**?

„You, the financial market actors, can help to make greater financial integration, higher growth and advanced political unity in Europe a reality” (Gertrude Tumpel-Gugerell, 2005)

Jakie **założenia** wpłynęły na decyzję o utworzeniu strefy euro i jej kształt instytucjonalny

Koszty
rezygnacji
z polityki
pieniężnej
są niskie

Czynnikiem
destabilizującym
gospodarkę są tylko
deficyty budżetowe

Deficyty sektora
prywatnego są
naturalnym
efektem realnej
konwergencji

Na jaki **mechanizm dostosowawczy** liczono?

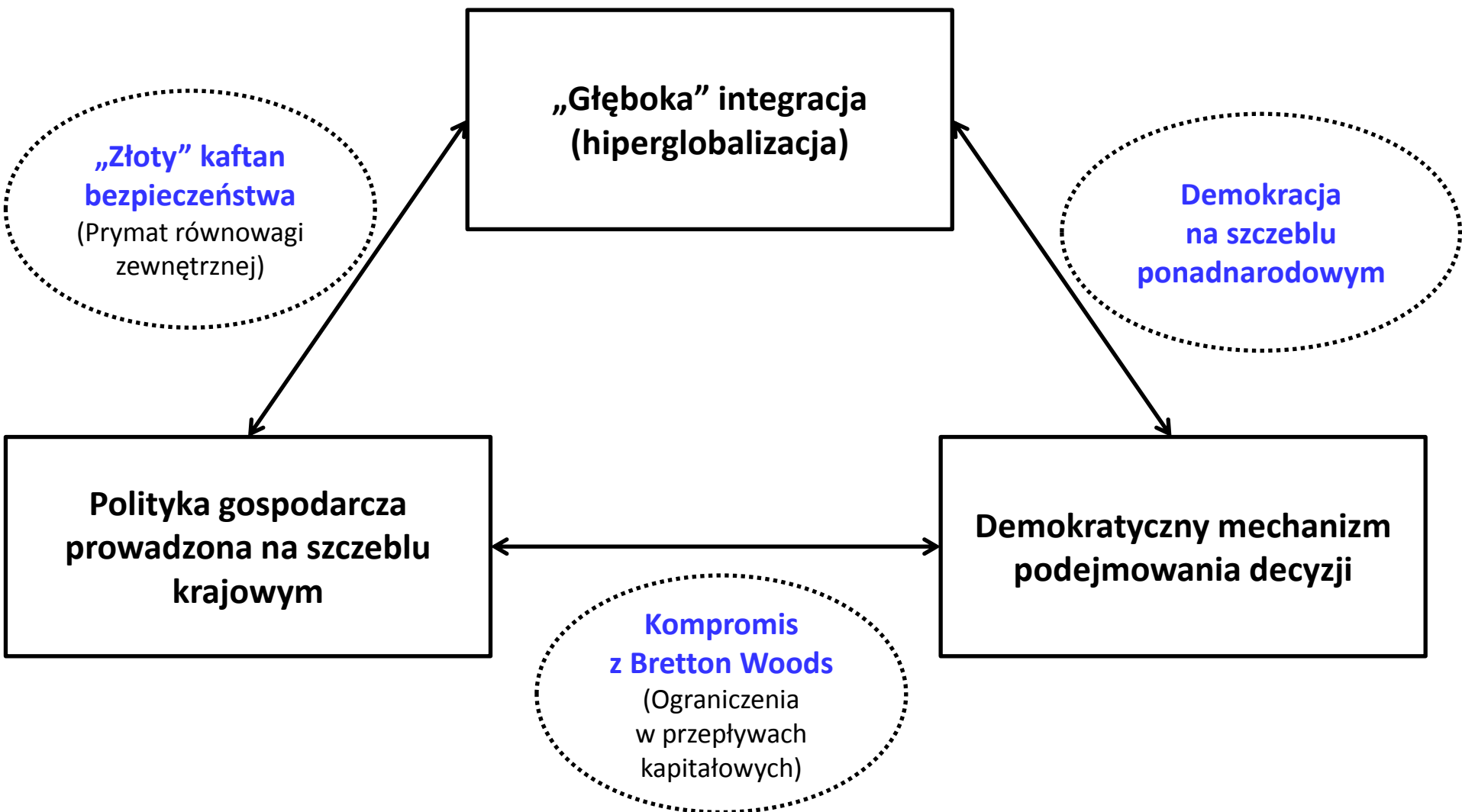
In labor mobility and wage flexibility we trust

Jaka jest przyczyna **asymetrii kosztów** dostosowań?

Trylemat globalizacji Daniego Rodriki

Uczestnictwo w strefie euro a możliwość zachowania **równowagi** w gospodarce

Kraj poza strefą euro:

- Słabości strukturalne (przejawiające się w sztywności cen i płac oraz niedoskonałej mobilności czynników produkcji) utrudniają samoczynny powrót gospodarki do stanu równowagi.
- Zmienny kurs walutowy i autonomiczna polityka pieniężna pomagają gospodarce powracać do stanu równowagi pomimo występujących w niej słabości strukturalnych

Kraj w strefie euro:

- Czy dotychczasowe doświadczenia funkcjonowania strefy euro potwierdzają, że wejście do strefy euro mobilizuje kraje członkowskie do podejmowania reform strukturalnych, które nie tylko zwiększają zdolność gospodarki do samoczynnego powracania do stanu równowagi, ale powodują także poprawę jej konkurencyjności i zwiększenie się potencjalnego tempa wzrostu?

Quiz dla uczestników konferencji

- Czym różnią się skutki dewaluacji i dewaluacji wewnętrznej?

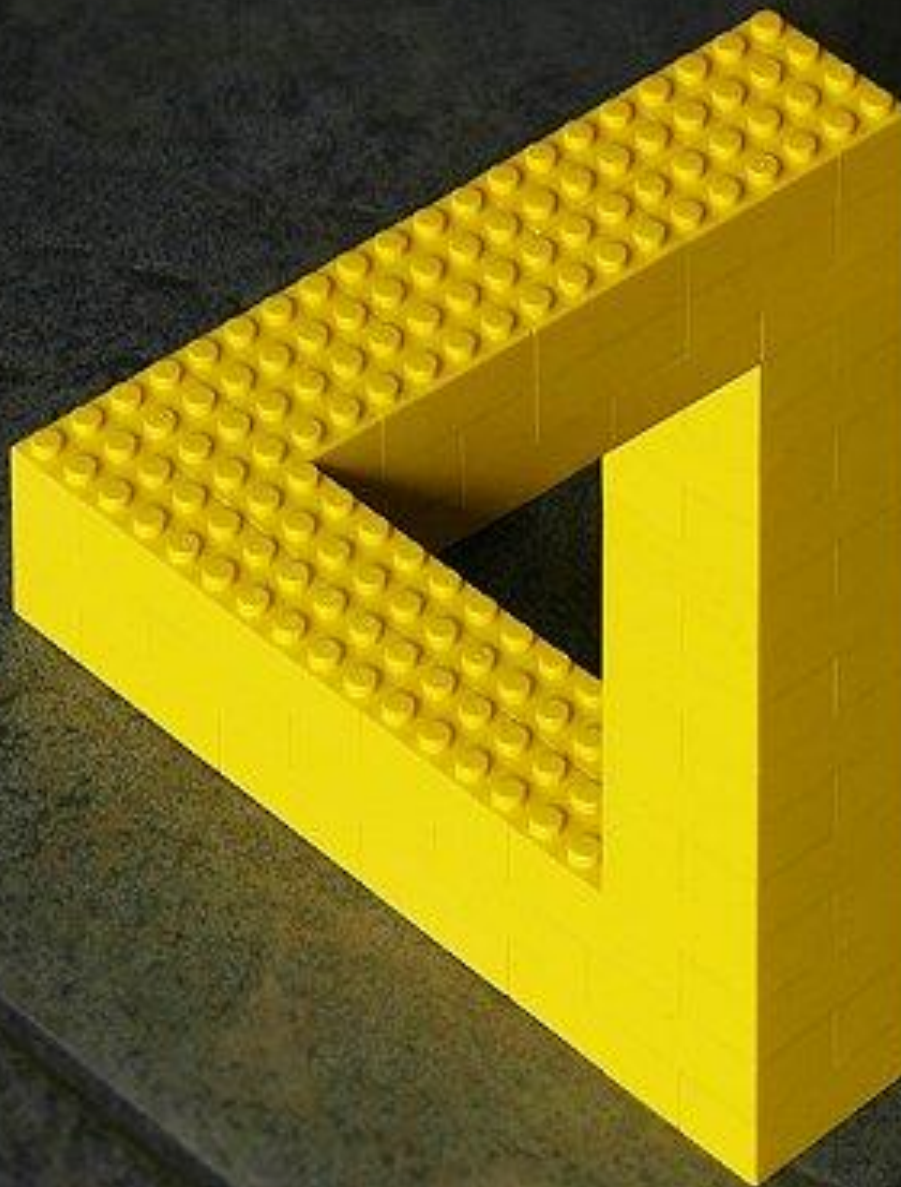

2.

Polska a strefa euro

Trylemat przedwczesnego
wchodzenia Polski
do strefy euro

Uczestnictwo
w strefie euro

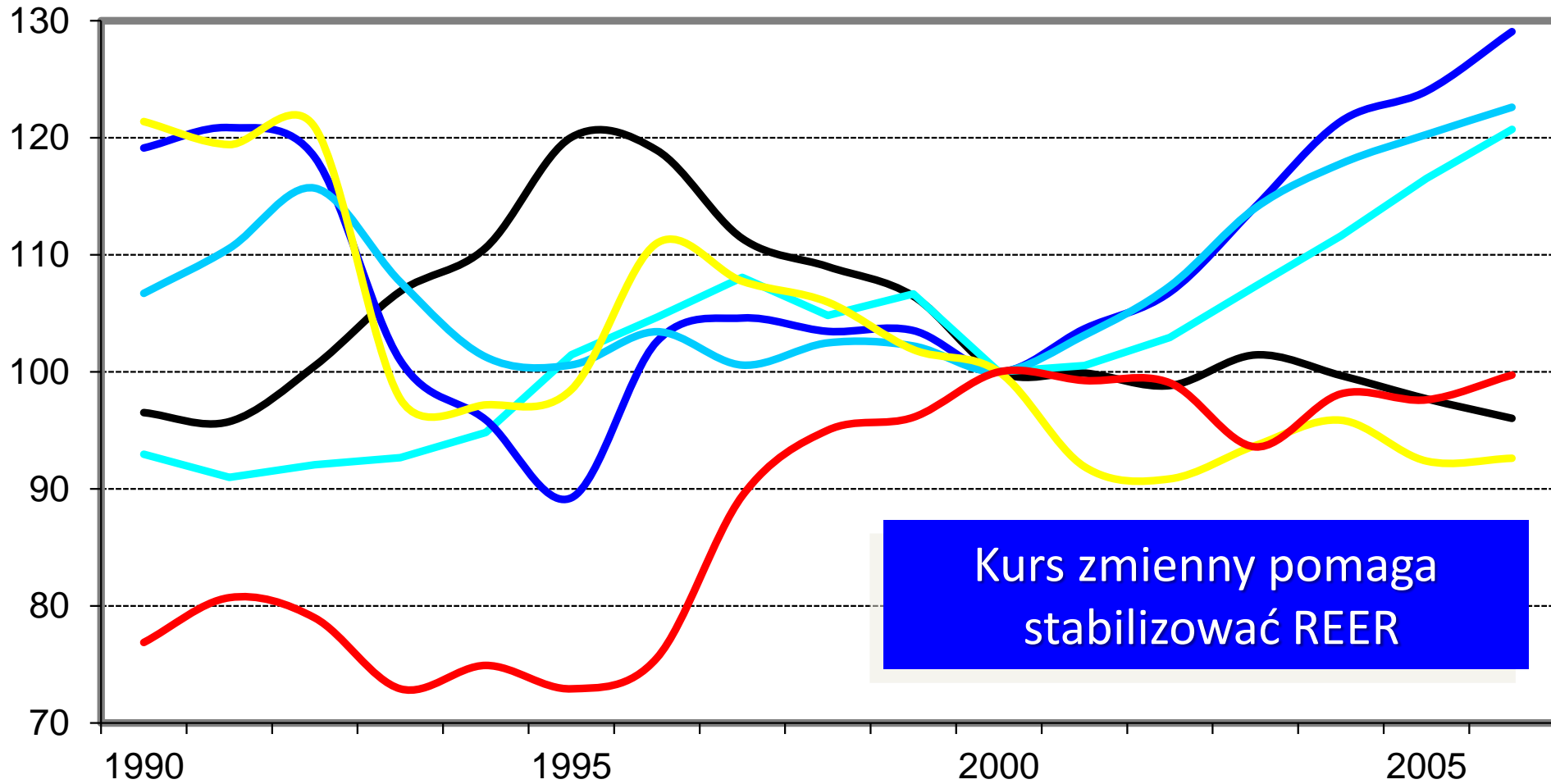
Naturalna
stopa
procentowa

Kurs
równowagi

Zmienność kursu złotego pomaga stabilizować realny efektywny kurs walutowy (kosztową konkurencyjność gospodarki)

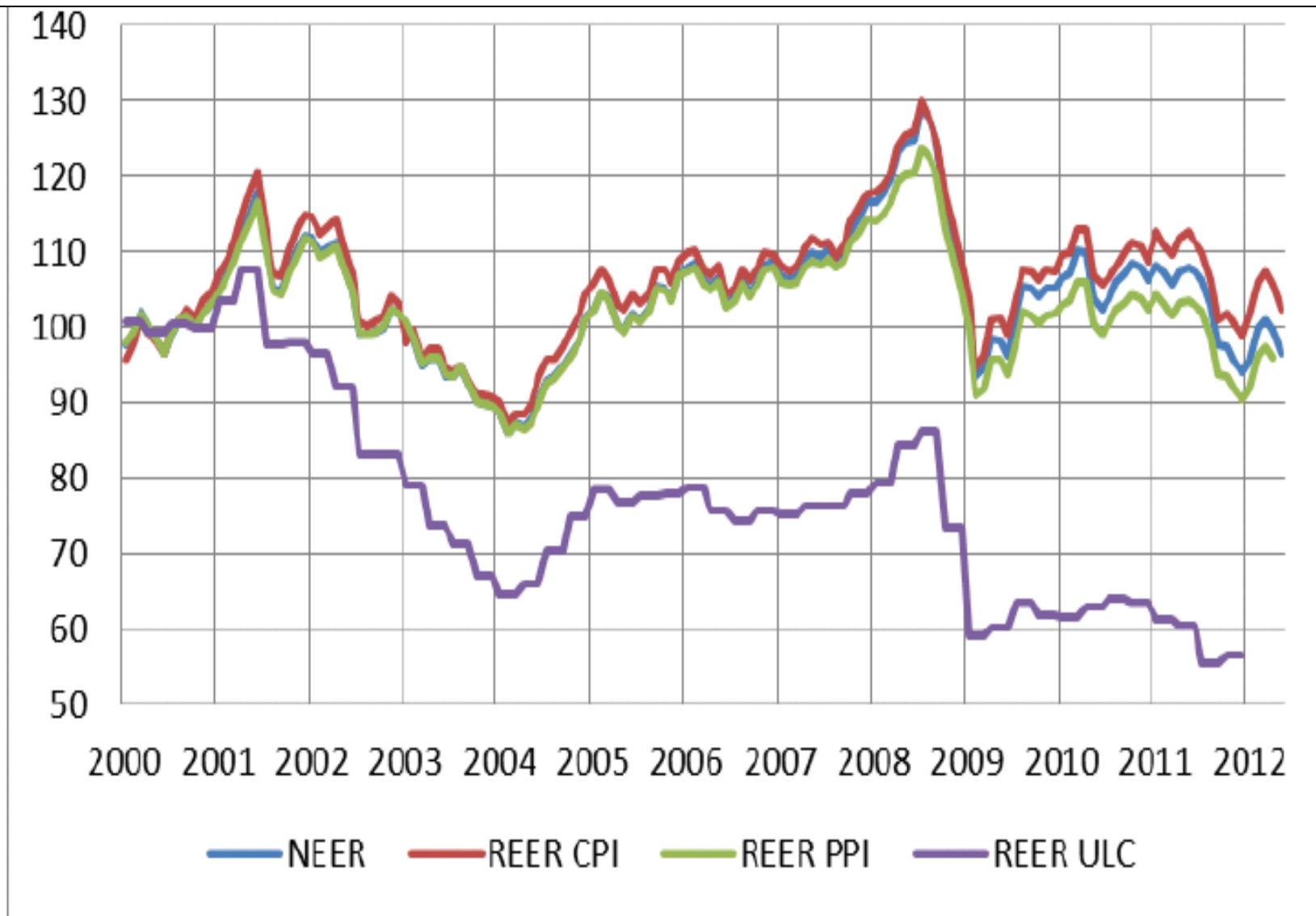
REER deflowowany ULC

Germany Greece Italy
Spain Sweden United Kingdom

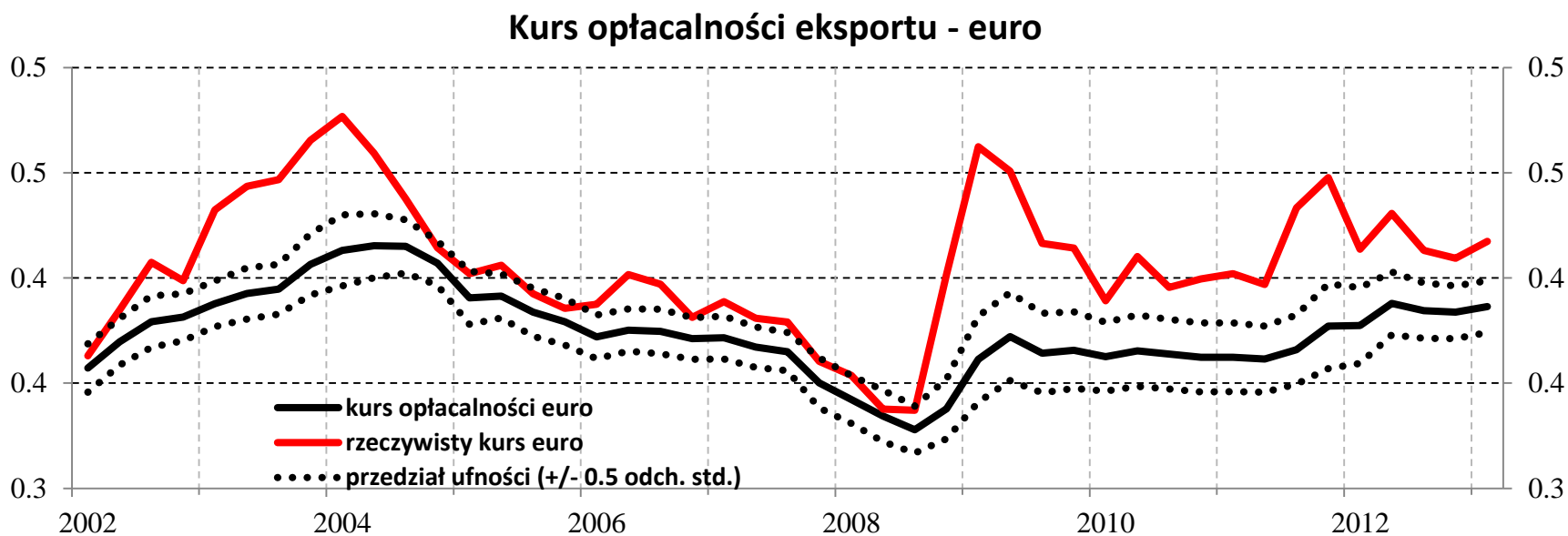
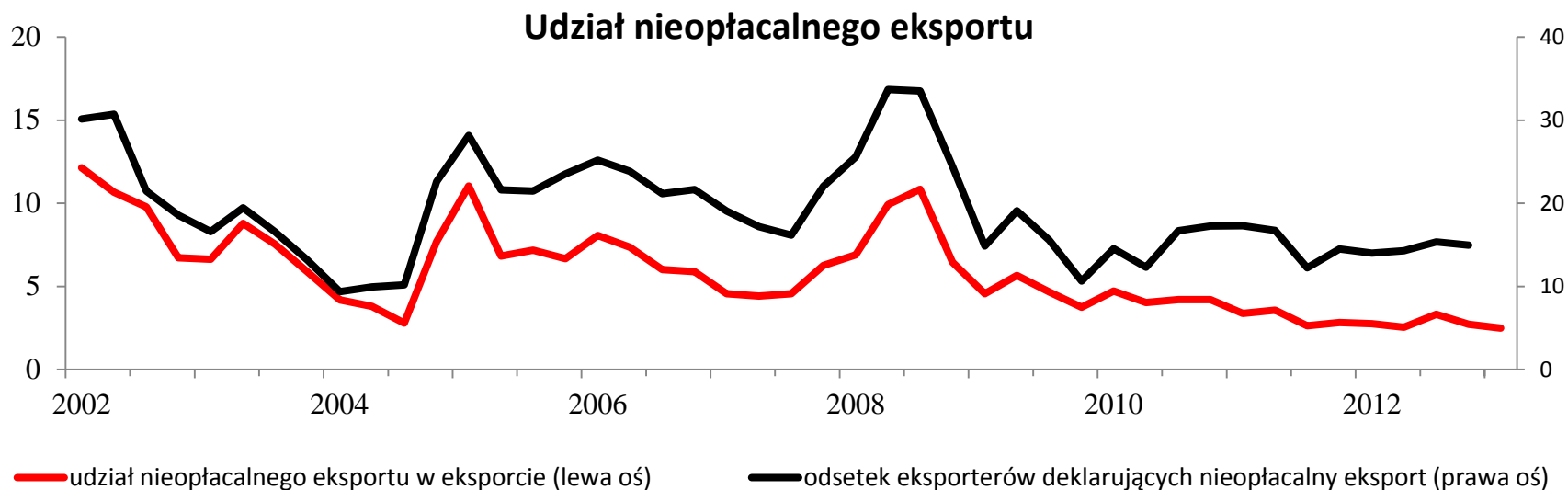

Zmienność kursu złotego pomaga stabilizować konkurencyjność polskiej gospodarki

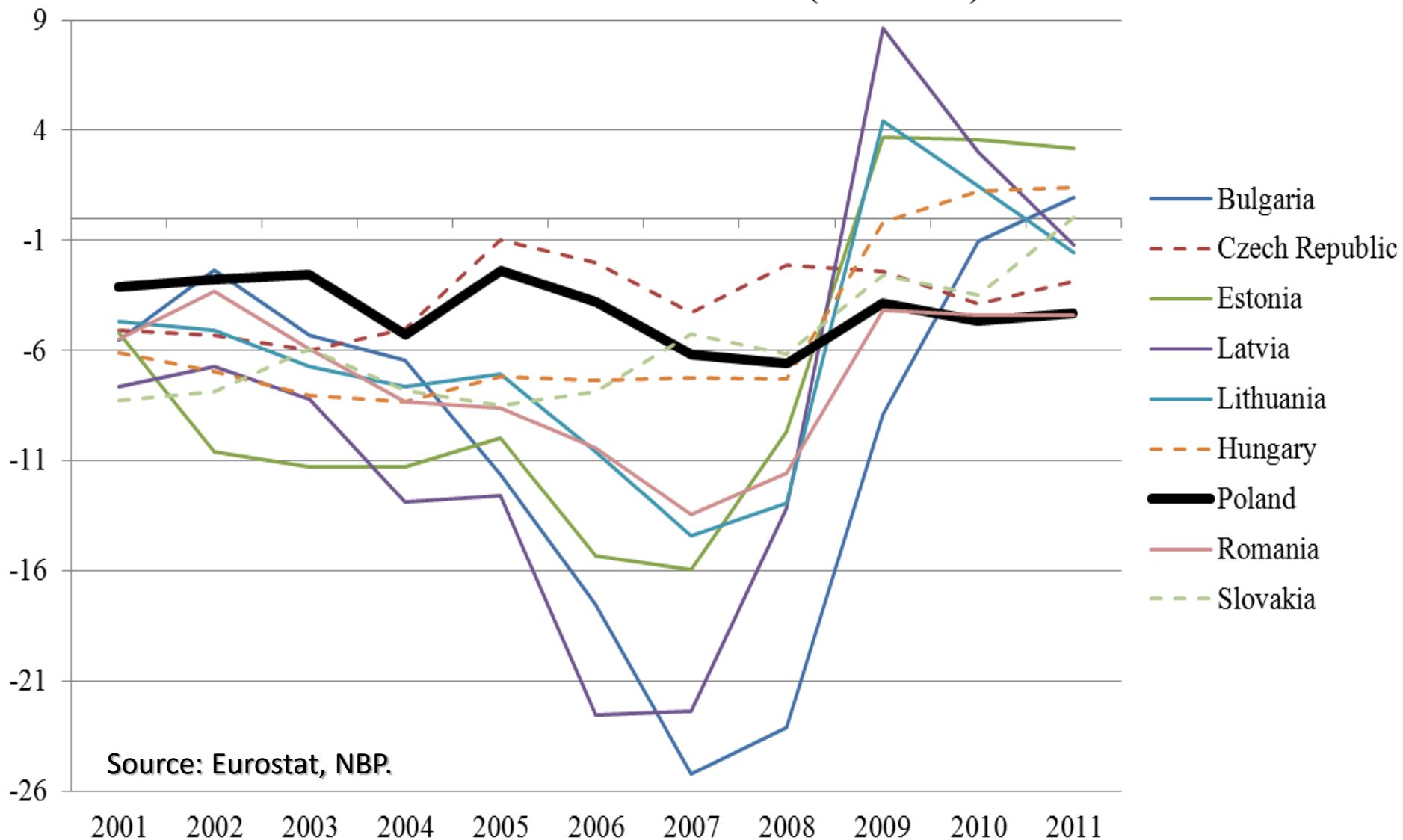

Zmienność kursu złotego nie wpływała niekorzystnie na opłacalność polskiego eksportu

Zmienność kursu złotego pomaga utrzymać równowagę w bilansie płatniczym

Current Account Balance (% of GDP)

Source: Eurostat, NBP.

Czy należy spieszyć się z przystąpieniem do unii bankowej?

Uniwersalny bank

Wiele „możliwości”
poniesienia strat
bilansowych

**Portfel
tradingowy**

Zagrożenia
systemowe (efekt
domina)

**Krótkoterminowe
finansowanie
hurtowe**

Tylko poważne
recesje mogą
spowodować duże
straty

**Kredyty dla
gospodarstw
domowych i
przedsiębiorstw**

Wzrost wielkości
depozytów następuje
proporcjonalnie do
wzrostu PKB

Depozyty

Kapitał

„Fiscal and banking union won't be created by the end of the year. Five years is more like it”.

/Barry Eichengreen, 2012/

Quiz dla uczestników konferencji

- Jak duże są obecnie *spready* na rynku walutowym; po przeniesieniu obrotów na platformy rozliczeniowe?
- Czy badania empiryczne potwierdzają niekorzystny wpływ zmienności kursów walutowych na handel zagraniczny?
- Czy znaczne i trwałe obniżenie stóp procentowych jest szansą czy zagrożeniem w przypadku gospodarki przechodzącej przez okres realnej konwergencji?